

po obrazu in po rokah. To je bil začetek moje kozne bolezni, zaradi nje sem zamudil 30 poldni šolskega pouka. Tako stoji zapisano v mojem prvem šolskem izpričevalu iz Ljubljane v predelku za prvo četrtletje.

Kakor sem zvedel doma od staršev, jaz kot otrok nisem imel zdravniško stavljenih koz, ker sem bil takrat ravno nekaj bolan na osepnicah ali kozah-noricah. Zato pa sem moral v toliko obilnejši meri in toliko hujše kože pasti v svojem štirinajstem letu v Ljubljani.

Za visoko ceno.

Spisal Mihael Levstik.

Komaj je začel nekje vladati mladi kralj, že so ga jeli napadati od vseh strani ljuti sovražniki, ki so ga hoteli pahnuti s prestola. Kralja so zavoljotega morale grozne skrbi, da ni zatisnil očesa po cele noči.

Približal se je dan, ko bi se morala vojska udariti z združenimi sovražniki. Ves zbeگان in vznemirjen do blaznosti je taval ponoči pred odločilno bitko v svojem šotoru. „Kaj bo,“ je obupno vzdihoval, „če bo premagana moja vojska? Sovražniki bodo raztrgali mojo državo in uničili starodavni prestol mojih očetov.“

Ura se je že bližala polnoči, in ni še bilo miru niti v taboru, ki se je razprostiral daleč naokolo, niti v kraljevem šotoru. Kar hipoma zarožlja sablja, ki je slonela ob kraljevem stolu. „Ne boj se, vladar! Jaz in tisoče mojih sestrá se bomo bliskale ob solnčnem svitu za tebe in tvojo glavo in sekale glave tvojih sovražnikov!“

V hipu, ko utihne sablja, priropoče puška v šotor in kliče: „Bodi miren, vladar! Puške bomo metale svinčenke v vrste tvojih nasprotnikov in vdiralе svoja bodala v njihove prsi, da bo v potokih vrela sovražna kri!“

„In mi,“ zagrmi top, ki je ravnokar prihrumel pred strmečega kralja, „bomo bljuvali grozo in smrt v sovražno armado in sesuli okope nasprotnikov v pesek in prah! Umiri se torej, vladar, zmaga ti je gotova!“

Komaj se je zjutraj dvignilo solnce nad krvavordeče obzorje, že sta se spopadli armadi v groznem obupnem boju. Puške so pokale, kakor da bi se toča usipala po trdih strehah. Sablje so sekale, da se je zeleno polje rdečilo od človeške krvi, in topovi so gremeli, da se je tresla zemlja. Povsod strašno vpitje, vršanje, lomastenje, divjanje. Trume borilcev so padale, kakor pada cvetje na travniku pod koso ob rosnem jutru . . .

Ko se je proti večeru solnce nagnilo k zapadu in obsevalo z zadnjimi žarki prizor divjega klanja, so kraljeve trume po zadnjem, besnoobupnem naskoku strle ljuti odpor sovražnikov in ga pognale v divji beg. „Tvoja je zmaga, o kralj,“ so klicali silni vojskovoji. „Živio, kralj!“ so v urnebesnem kriku vpile zmagodobitne čete, da se je širom razlegalo po planjavi. „Glej, izpolnjeni so naši obeti, tvoja je zmaga!“ so zazveneale sablje, prasketale puške, grmeli topovi.

Kralj pa je bled ko smrt s solznimi očmi jezdil po krvavem bojnem polju, kjer je sanjalo večni sen in ječalo v smrtnem boju na tisoče in tisoče še kratko poprej tako čvrstih mož in cvetočih mladeničev. „Res, zmaga je moja,“ je kriknil med pridušenim jokom, „pa za kakšno ceno!“

† Alojzij Pin.

Napisal Lad. Ogorek.

Pesmi, ki jih priobčuje „Zvonček“ za tem spisom, je poslal pesnik Alojzij Pin našemu listu nekoliko tednov pred svojo smrtjo. Iz prve pesmi razvidijo bralci, da je pokojni pisatelj in učitelj slovenske mladine sam slutil, da se mu bliža zadnja ura.

Dne 10. grudna preteklega leta je bilo, ko je umrl v Dolenjem Logatcu Alojzij Pin. Žalost je napolnila tedaj srca njegovih učencev in učenk, saj jih je ljubil, kakor ljubi oče svoje otroke. Z vsem srcem je živel za šolsko mladino, in koliko je tistih, ki jih je vzgojil od leta 1882., ko je začel učiteljevati! Služboval je v Polhovem gradcu, na Brezovici in v Dolenjem Logatcu. Povsod si je pridobil z vestnim izpolnovanjem službenih dolžnosti, z vljudnostjo in postrežljivostjo ljubezen in vdanost vsakogar.

Pokojnik je bil rojen leta 1862. v Ljubljani. Posvetil se je učiteljskemu stanu, ker je bil prepričan, da tako najlažje in najlepše koristi slovenski mladini.

To iskreno ljubezen do slovenske mladine je tudi izpričeval v prelepah pesemcah, ki so mu vrele iz njegovega srca. Tudi „Zvonček“ je priobčil v prejšnjih letnikih nekoliko Pinovih pesmi, in zadnje, ki so mu zakipele iz duše, je namenil našemu listu. Zdi se nam, kakor da se je hotel v „Zvončku“ posloviti od mladine . . .

Bolehal je dve leti. Smrt mu je prišla kot rešilka dolgega trpljenja. Kako bi bilo veselo, ko bi nas obdajala zavest, da je še med živimi naš iskreni prijatelj. A šel je počivat in iskat plačila. V naših srcih pa živi hvaležen spomin nanj, ki mu postavlja s temi vrstami tudi „Zvonček“ spomenik!

